

За пигментите, използвани в археологията и изкуството

Рецензия на N. Eastaugh, V. Walsh, T. Chaplin, R. Siddall. *The Pigment Compendium. A Dictionary of Historical Pigments*

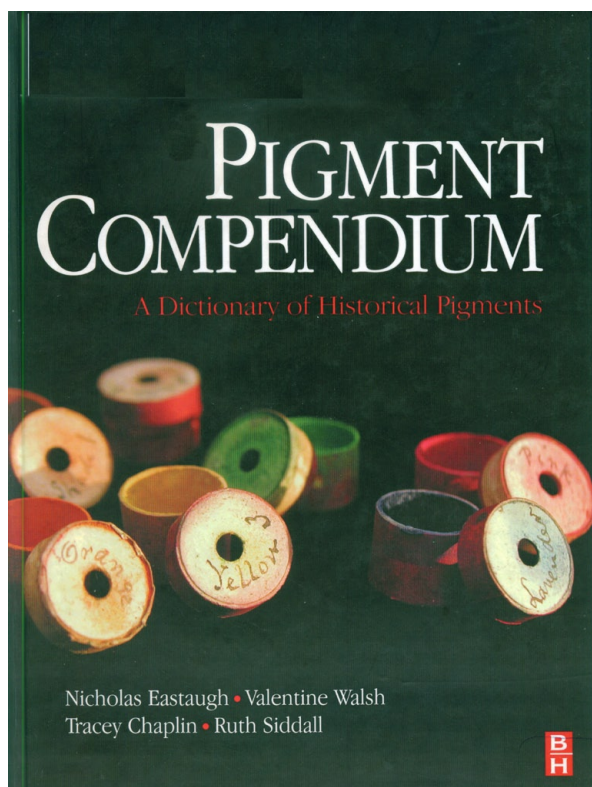
Ивелин Кулев

През 2004 г. издателството Elsevier Butterworth-Heinemann публикува книгата на *Nicholas Eastaugh, Valentine Walsh, Tracey Chaplin and Ruth Siddall, The Pigment Compendium. A Dictionary of Historical Pigments*, а на следващата година направи второ издание (Обр. 1).

В книгата, написана на 499 страници, по две колони на страница, названията на пигментите и боите, които са използвани още от праисторически времена та до наши дни, са подредени по азбучен ред, съгласно тяхното название на английски език. Описват се известните на авторите исторически сведения за използване на различните пигменти и бои **в рисунки по стените на пещери, на гробници и пирамиди, на различни видове тъкани, и т.н.** Посочва се химическата формула на пигментите – минералът от който са произведени, или растението, от което са извлечени боите, както и начините на изолиране и приготвяне на боите и пигментите. Чрез всичко това книгата се превръща в един изключително полезен справочник, особено за хората ангажирани с изследване на пигментите и боите, използвани през различните епохи на развитие на обществото. **Струва ми се, че тук проличават изключителните професионални познания на авторите на книгата, които са събрали на едно място всичко, което е известно до момента за пигментите и боите.** Към това следва да се добави, че книгата е снабдена с впечатляващ списък от цитирана литература.

Литературните източници, разположени на 40 страници на 2 колони обхващат повече от 1460 заглавия и започват от 1556 г. достигайки до 2003 г. (Има две по-ранни съчинения – на *Theophilus* от 12 век и на *Theophrastus* от 315 г. пр. Хр., но те са представени с техните по-късни издания на английски език).

Според мен книгата е незаменим справочник за реставраторите и консерваторите на рисунките на древните майстори, в които са използвани различни пигменти или бои. Като се има предвид, че пигментите и боите са използвани във фреските и различните украси на стенни рисунки, известни по нашите земи още от времето на праисторическите хора, през по-късните етапи на тракийските гробници и рисуваната керамика, и не на последно място – на многобройните икони, то тази книга би била много полезна както за реставраторите и консерваторите, така и за всички, кои-

Обр. 1

то имат интереси към тази проблематика.

Наред с това, ако възприемем, че определянето на химичния състав на рисунките по стените в гробниците, върху рисуваната керамика или оцветяванията на глазурата върху средновековната керамика в България едва сега започва да се използва по-масово, то наличието на тази книга в библиотеката на Факултета по Химия и Фармация на СУ «Св. Кл. Охридски» би могло да бъде източник на ценна справка и помощник на всички изследователи.